

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۳/۱۲

خوشحال آصفي

له طالب سره سوله او يو خو خبري

په داسي حال كې چې له طالب وسله والو سره د امريكايي پلاوي پنځم پړاو خبري لا هم په قطر كې رواني دي او پايله يې لا رسنيو ته نه ده راوتلې؛ دلته په كور دننه له ډلو تپلو او ځيني احزابو سره چې له طالب سره جنګي او د مخالفت مخينه لري؛ اندېښمن شوي دي. په خوا كې ورسره يو شمېر د بنځو د حقونو فعالان او ميرمنې هم اندېښمن دي چې له طالب سره له سولې وروسته به د بنځو حقونو ته څومره پاملرنه وشي.

هاخوا د ډيموکراسي مدافعین هم د طالب له راتګه اندېښمن دي چې له سولې وروسته به هغه کارونه چې د ډيموکراسي د ترويج لپاره ترسره شوي څومره پر ځای پاتې شي او په کومو برخو به بندیزونه ولګول شي. حکومت هم اندېښمن دی چې د پردې تر شاه د زلمي خليلزاد او طالبانو تر منځ څه خبرې رواني دي چې پايله يې لا روښانه نه ده او خبرې همداسې پسي غځيږي.

د ټولو اړخونو اندېښنې تر يوه حده پر ځای او تر يوه حده له وخته مخکې دي. ځکه چې په افغانستان کې د طالبانو د واکمنۍ پر مهال پورته يادو شويو ټولو قشرونو زيان ليدلی او اوس بيا نه غواړي چې يو ځل بيا دې طالباني دورې ته وګرځي.

د حکومت اندېښنه

افغان حکومت د قطر له خبرو ځکه اندېښمن دی چې دغه خبرې د بندو دروازو تر شاه ترسره کيږي او د هیلو خلاف ورځ تر بلې غځيږي. په داسې حال کې چې له يو لوري د راتلونکي هجري لمريز کال د جوزا په مياشت کې د اوسني حکومت قانوني دوره پایته رسيري او له بل لوري د طالب او امريکا تر منځ د سولې د روانو خبرو غټ ټکي نه دي روښانه شوي؛ دغې چارې حکومت اندېښمن کړی چې گویا که د طالب او امريکا خبرې همداسې گونګې تر جوزا غځيږي نو بيا به د حکومت سياسي او وسله والو دواړو مخالفانو ته فرصت په لاس ورشي چې گویا حکومت قانوني حيثيت له لاسه ورکړی ځکه ورسره د سولې خبرې نه کوي. په داسې حالت کې بيا د موقتي ادارې رامنځته کول شوني کيږي. همدغې چارې افغان حکومت اندېښمن کړی دی.

د ډيموکراسي غوښتونکو اندېښنه

د سولې له روانو خبرو يو شمېر ډيموکراسي پلوه اشخاص ډير په اندېښنه کې ښکاري او داسې گمان کوي چې گویا له طالب سره د سولې وروسته به د دوی اتلس کلني هڅې چې په افغانستان کې د ډيموکراسي د ترويج لپاره کړي؛ له خاورو سره ملي شي. دوی په افغانستان کې د طالبانو تېره واکمني د بېلګې په ډول يادوي او وايي چې طالبان به له سولې وروسته افغانستان دوه لسيزه وروسته حالت ته بوځي. د دوی اندېښنه بېځايه ځکه ده چې نه طالب پخوانی د غرونو بېر سرې طالب پاتې دی او نه خلک او شرايط دا ايجابوي چې پخواني طالبانيزم ته دې وګرځي.

طالب مجبور دی چې ځان د خلکو د غوښتنو مطابق برابر کړي او له خپل پخواني دريځه نرمښت وښيي. ځکه طالب اوس واک او په سياست کې شريکېدل غواړي او دا هغه وخت امکان لري چې طالب د خلکو غوښتنو ته مثبت ځواب ووايي. سمه ده چې له طالب سره له سولې وروسته به په افغانستان کې د روانې ډيموکراسي، بيان آزادي او د بنځو په حقونو کې نسبي بدلون راشي خو دا بدلون به ډير دوام ونه کړي. طالب به يواځې د خپل اوسني دريځ د ساتلو په خاطر تر يوه کاله په ډيموکراسي او د بيان په ازادۍ محدوديت وضع کړي خو کال نيم کال بعد به حالات بيرته اوسني حالت ته راوګرځي.

د سياسي ډلو اندېښنه

له وسله والو طالبانو سره د سولې له روانو خبرو هغه ډلې تپلي هم په اندېښنه کې دي چې کلونه کيږي په افغانستان کې په واک کې پاتې شوي او لا يې هم د واک تنده نه ده خړوبه شوې. دغه ډلې له طالب سره د سولې له روانو

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خپر و لولئ

خبرو نه يواځې اندېښمن دي بلکې پټ او ښکاره مخالفت يې هم کوي. دوی ځکه اندېښمن دي چې له طالب سره له سولې وروسته به يې يوې خوا اوسنی واک نيمايي شي او له بلې خوا به له دوی سره د پخوانيو مخالفتونو او جگړو حساب وغواړي. دوی له طالبانو سره مخامخ ناستي هم کوي، او هڅه کوي له دغې لارې د طالب ډاډ ترلاسه او په راتلونکي کې خپله سياسي بقا تضمین کړي، خو که وس يې بر شي نو په يو نه يو ډول له طالب سره د سولې روانو خبرو پر وړاندې خنډ هم جوړوي.

ولس بايد څه وکړي؟

ولس مو بايد د سولې خبرو په تړاو له پوره تدبير او حوصلې کار واخلي او منتظر پاتې شي چې په قطر کې له روانو خبرو څه نتيجه راوځي. کچيري دغه نتيجه د ولس او افغانستان په گټه وه داسې وه چې دلته په دايمي سولې تمامېدله نو هرکلی دي ترېنه وکړي او که خدای مه کړه رواني خبرې يواځې د امريکا او طالب د گټو د تامين لپاره وي نو بايد چې ژر تر ژره لاس په کار شي او د راتلونکي احتمالي بحران مخنيوی وکړي.

پای